

1904/240 7-8. oldal

Kispelemlő

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Hónapon: Vidéken:
Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 HLL.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Feladvány szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 48. szám.

A főügynök ur.

Magyarország újabb megpróbáltatásai

Tisza Kálmánt nem jól temették el. A hétlakatos geszti kriptából is feljár a lelke, a szelleme a magyarságot kísérteni, a magyarságot rontani.

Tisza Kálmánnak csak a teste a mulandóság. Lelke, szelleme tovább üzi a rontás, bontás sátrani munkáját a magyarok között. István fiában támadott fel az erőszakos, a kapzsi, a köznek rovására czinkostársaságot szervező és a közvagyonból hizlalt czinkosokkal zsarnokoskodó Tisza rendszer, mely minden tatarjárásnál inkább megbolygatta Magyarországot évezredek alapjait és földönfutóvá törte a vagyoniilag, erkölcsileg megrontott és kifosztott magyar népet.

Fáj, hogy a papirosra kell írnom, de a Kossuth Ferenczék gyatrasága miatt szabadulhatott az országra ez a poshadt, ez a méreg gázos Tisza-rendszer. Kossuth Ferenczék egyengették az utját a Tisza István kormányra jutásának, amidőn Tiszával szemben tokba dugták a kurucz zászlót. Csak-hogy nyugalmukat biztosítsák. A képviselőségeket megtarthassák. A felsőbb kegy morzsáiból nekik is hulljon néhány szemercse. És hogy míg élnek, légynek sem vétő mézeskardos bábkurucz-kodással, a halás kormánytól békeségben hagyatva emészthessék meg a napi ingyencfalatokat ezek az ernyed magok kényelmet néző, alkura kész, selyem strimflis, kikent, totykos öreg urak, akik a szavazó nyájba inkább illenek, mint önfeláldozólag nemzeti jogokat kiküzdeni, nemzeti jogokat megvédelmezni, nemzett sérelmeket megtorolni az eszményekért buzgó kurucz tábor élén . . .

A nemzet vádja méltán zudul eme totykos had ellen is, mely elnézte, hogy a geszti kriptáról a hét lakatot leverjék a bécsi ördögök; mely hozzájárult a hazajáró lélek kiszabadításához és a Tisza szellemnek és rendszernek a Tisza Istvánban történt feltámasztásához, a mely által a megrongált Magyarországot olyan megpróbáltatások martalékául dobták oda, mely megpróbáltatások elviselésére a vagyoni-

lag, erkölcsileg megrontott magyarság gyöngé.

A geszti kriptá hazajáró lelkének minden elvetemült gonoszságától fokozottan hevített Tisza István gróf rövid országlása alatt csak bilincseket rakott a magyarra. Csak a gyalázat korbácsával volt bőkezű. A bécsi ördögösöknek még több áldozattal szolgált, mint elődjei is. A szólásszabadságot üldözőbe fogta. A sajtóra lidérczként nehezedik ökle és erszénye. Zsandár szuronyt plántál a szabad polgárok elé. Kisemberekkel férgezi be a bilincsekbe vert országot. Idegeneket szabadít ránk. Még a természet nyomorusága sincs rea hatással; hisz fajpusztító lelketlen rendelete miatt most jajdult fel a sa-nyargatott nép; mert az adók, az ille-tékek könnyörtelen behajtását éppen a soldusbotra juttató esztendőben szorgoskodtatja fokozottan. Semmiféle körülményt figyelembe nem vesz; az utolsó rongyát, az utolsó falatját is dobra üti a népnek, ha az, szegény, az osztrák katonák hizlálására szánt adófilléreket nyomban fizetni képtelen. Ugy hogy türhettelenné, tarthatatlanná mérgesíti a feltámadt és embertelenül dühödött Tisza-rendszer még a magyar honban éleést is.

Tisza István gróf csak egyben jár kezére a kizsartott magyarnak. Szabad utat nyitott a nép kivándorlásának Mint valami százalékos főügynök alügynökségeket szervezett a magyar népnek Amerikába irányítására; sőt e kivándorlási ügynökök czimborájául alacsonyította a hatóságokat is; hisz a Tiszáknak mindegy, bárki kezén marad is a föld, csak az legyen, aki az adót fizeti; sőt Bécs előtt még annál teljesebb a Tisza István gróf ur dicsősége, ha sikerülne neki az egész „rebellis“ magyar nemzetet a „Cunard-Line“ hajóira ültetni és a tengeren túra telepíteni . . .

Nosza tehát rajta jólélkü magyarok! Fiuméből indul a gőzös, sziveskedjetez minél többen az amerikai hajóra szállani! A bécsi kegyet hadd érdemelje ki még inkább Tisza István főügynök ur; hisz mi jólélkü magyarok már csak arról vagyunk jók, hogy, bár önromlásunk árán, a Tiszáknak és a

Tiszákkal czinkos néhány ezer családnak a gyarapodását, emelkedését szolgáljuk a Lajtán-innétre és túl a Lajtán! Ifjabb Móricz Pál.

Nemzetiségi politikánk.

IV.

Bizonyára kérdezik olvasóink, hogy mint vélekedünk az új népiskolai törvényjavaslatról.

Rövidek leszünk.

A mi álláspontunk ebben a kérdésben az, hogy inkább a tanítóképzést kellett volna államositani. Erre mindjárt rámondaná a kormány, hogy ezt a felekezetek miatt nem lehet megcsinálni. Azonban kérem distingváltjunkt! Ne tessék államositani a magyar tanítvány felekezeti képezdekét. Erre nincs semmi szükség. Mikor lett agitátor a nagy-kőrösi, debreczeni stb tanítóképezdeből kikerült növendék? Tessék a szeg fejére ütni és nyíltan színt vallani. Tessék államositani a nem magyar nyelvű képezdekét. Ne vegye a kormány egy kalap alá Nagykoróst és Balazsfalvát. Bizonyos, hogy ezt nem meggyőződéssel teszi, hanem azért, hogy kibúvó ajtója legyen. Sőt hogy senki sovinsiasággal ne vadoljon bennünket, nem bánjuk, ha nem csinál is az állam tisztá magyar nyelvű intézeteket azok helyeibe, csak legyen az intézet minden izében állami, vagy maradjon felekezeti, de az állami képezdekben használt könyveket tanítasak fordításban. A nemzetiségi tanítóban a szellem a fő, nem az, hogy a magyar nyelvet oly alaposan érti-e, mint Araay, vagy csak úgy, mint a budakeszi svab.

A ki gyűlölettel van a magyarság iránt, gyűlöletet tanít ha magyarul, ha nem. Sőt, ha a szellem megváltoztatá ára nem törek-szünk, akkor karosabb, hogy tanulnak a nemzetiségi elemi iskolákban magyarul, mintha nem tanulnak. Meg mondjuk miért?

Azért, mert így minden magyar órán kínálkozik alkalom, hogy a tanító magyar gyűlöletet a tanítványaiába oltsa és meg azt sem erjük el, hogy azok az apró emberek megtanuljanak magyarul. Képtelenség azt hinni, hogy az elemi iskolákban a gyermekek megtanulhatnak magyarul. Lesznek, akik azt mondják, hogy a gyűlöletet oltogató tanító ellen majd fegyelmet indít a miniszter. Ezt megteheti, de hogy meg tehesse, tessék minden iskolába egy királyi ügyészt a sarokba állítani. Ügyész híján ügyész megbízott is megjárja, ha paedagógusilag képzett. Tanuk is kellene, mert a gyermek gyenge bizonyíték.

Azzal, hogy a tanítóban a szellemet többre becsüljük a magyar nyelvtudásnál, nem azt akarjuk mondani, hogy mi semmi magyar nyelvtudást nem kívánunk a tanítótól, csak azt, hogy többet ér a magyar iranti

Nagyvásár
alkalmával **GERŐ E.**

férfi-, fiu- és gyermekruha üzletében olcsóbban lehet vásárolni mint bárkinél másutt. **DEBRECZEN, Piacz-u. 47.**

a Dreher sörcsarnok és a Hungaria kávéház között.

vonzalom gyengébb, vagy esetleg semmi nyelvtudással, mint a gyűlölet a legtisztább magyar nyelvtudással.

A művelt emberektől mi is feltétlenül megkivánnók, hogy magyarul teljes tökéletesen irjanak és beszéljenek. Ezt azonban a miniszter eddig sem biztosította. Arra kellene törekedni, hogy az érettségi, vagy ezzel egyenlő vizsgáig ne jusson el az, aki szóban és írásban teljesen nem bírja a magyar nyelvet.

Arra, hogy az elemi iskolában tanítják a magyart, mi nem sokat adunk, mert mint említettük, ott meg nem tanulhatnak magyarul.

Sőt ha a tanító magyargyűlölő, nagy kárral jár. Tanítónál, tanárnál fő a szellem. Ezt biztosítsuk magunknak is ezután, vagy ezzel együtt kívájuk, hogy a művelt osztály jól tudjon magyarul.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. augusztus hó 8-án.]

Eredeti tudósításunk.

A költségvetés epilógusához, az appropiacióhoz jutottunk. Csudálatos, de igaz, elég népes volt a mai ülés és fölvonult néhány nemzeti párti képviselő is.

Elnök: Perczel Dezső jelenti, hogy most már végleges dolog, hogy az a tizezer korona, amelyet Pap Zoltán tavaly a Ház asztalára tett, mint gazdatlan jószág a kincstárt illeti.

A napirendre, az appropiacióra tértek át.

Hegedüs Loránt előadó elfogadásra ajánlja a költségvetési törvényjavaslatot.

A Kossuth part szónoka.

Barabás Béla a Kossuth-párt álláspontját fejt ki. A gazdasági eredmény szomorú, az ország ki van zsákmányolva, a kormány a bécsi akaratnak hódol, ilyen körülmények között a Kossuth-párt nem viseltethetik iránta bizalommal és nem is szavazhatja meg az ilyen kormánynak a költségvetés végrehajtására való jogot. (Helyeslés a baloldalon.) A nemzetiségi kérdésről beszélt, annak okos kezelését és a népnevelés istápolását ajánlja a kormány figyelmébe. A fenyegető írást is szóva teszi és kormányzati óvintézkedéseket kér.

A gazdasági politikában az önálló vám-

területén kell törekednünk. Az ország többsége az önálló vámterületet óhajtja, kamarák, ipartestületek, kereskedők, iparosok, gazdák egyaránt az önálló vámterület mellett nyilatkoztak meg. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Egy volt államtitkár.

Gulner Gyula, a nemzeti pártnak szónoka beszélt ezután.

Mindjárt előláróban kijelenti, hogy ehhez a kormányhoz bizalommal nincs. A kormányzat jellegét mindig a miniszterelnök adja meg, a kormányelnök egyénisége. Ez parlamentáris elv. A személyeskedés távol áll tőle, annál inkább is, minthogy a kormányelnök bizonyos nagy kvalitásai iránt tisztelettel viseltetik. Ismeri Tisza pályáját, hallotta először itt a Házban beszélni, figyelemmel hallgatták. **Tisza István sohasem csinált titkot meggyőződéséből, de sohasem láttuk küzdeni ott, hol a nemzet jogairól volt szó, hanem azok sorában küzdött, akik a meghunyászkodást prédikálták.** (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Szemére lobbantja a miniszterelnöknek, hogy a nemzeti követelmények dolgában **alálizált**. Vitt-e valaha olyan gondolatot a közéletbe a kormányelnök, amely nemzeti hevületet eredményezett? Nem. Lelicitált programmal jött ide. Ehikái jogsultsága nincs Tisza István kormányzatának. **Éé mit tett tíz hónap alatt? Óriási összegekkel lekötötte az ország költségvetését és lábball tiporta a garanzialis gazdasági törvény rendelkezéseit.** Mindebből levonhatjuk a következtetést a jövőre. Az az államférfi, a ki soha nem hevült a nemzettel, az nem való a kormányzati székbe, vagy pedig csak kényszermunkát végez.

Pedig ez a nemzet élni akar és az az államférfi, aki ennek keréktörője akar lenni, az el fog tűnni. (Helyeslés a baloldalon.) **A legnagyobb politikai bizalmatlansággal viseltetik a kormány ellen és ezért nem fogadja el a javaslatot.** (Éljenzés a baloldalon. A szónokot üdvözlük.)

Szelistyéről.

Itt a bölcső sem olyan, mit az alföldön. Ott talpa van, hogy a lábával ringathassa és kezéből dolgozhassék az anya. Itt egy debreczeni vaktó formájú hárskosár a bölcső. Négy erős spárta van reá kötve és a padlásba erősített lámpatartó horogra van kötve. Az itteni bölcső tehát a levegőben lógó hárskosár. Rosz asszonyoknak nagyon jó, mert kézzel kell a gyereket ringatni s nem lehet mellette egyebet dolgozni.

Ha valahol vagyok: a szomszéd falvakat összejárom, hogy az emberekkel annál többet értekezhessem, őket annál jobban megfigyelhessem. Ez oly élvezet nekem, mint az ingyenesnek a tengeri csiga. (Ha a hasonlat nem jó, engedelmet kérek. Nem én, hanem a kollégám lehet hibás.)

Az egyik faluban élete delén túl levő magyar nő a postamesternő is nagy oláh. Reméli, hogy így majd elveszi az oláh doktor. A mellette lévő kiségitő nő csinos barna lányka. Kíváncsi voltam, vajjon oláh-e, vagy magyar? Az arcza mindegyiknek bevált, a piros csikos blúza után oláhnak véltem. Ki tűnt, hogy az apja magyar, az anyja oláh volt és ő is nagy oláh . . .

Ime ilyen a magyar! Az a vasuton

utazó asszony magyar volt, a fia már nem, mert a férje nem volt magyar, ez a lányka nem magyar, mert csak az apja volt magyar és ez nem volt elég erős oláh feleségével szemben faját gyermekében fentartani, — a postamesternő, ki magyar és gyermekei vannak volt magyar férjétől, nagy oláh, csak-hogy tetszék az oláh doktornak. A magyar legyen férfi vagy nő, házastársa kedvéért feladja faját gyermekeiben.

Mikor ilyeneket látok, sokat eszembe jut, hogy a debreczeni asszonyok sem erősebbek. Ők ugyan olyan helyzetbe nem jutnak, hogy nem magyar legyen a férjük, de az új ruháról, melyik mondott le egyszer is, azért, hogy a gyűlölt osztrák csinálta a szövetet?

Hát a férfiak dicséretet érdemelnek-e azért, hogy így kánikullai hőségben az Erzsébet, Baross, Outhon kávéházak hemzsegek a kártyázó czivisektől és az osztrák türdők a magyar diplomás emberektől?

Most augusztus 2-án, míg Debreczenben a hazáért elesett hőseket ünnepelték, itt oláh egyházi ünnep volt. Vegyeskar énekelt a templomban.

A szép szelistei lányok, asszonyok szépen énekelnek. Van közöttük olyan, ki hétköznap meztláb jár, ünnepélye alkalmá-

A néppárt szava.

Molnár János a néppárt szónoka. Reflektál a kormányelnök kijelentésére a revízióról. Hogy mit ért a néppárt revízió alatt? Azt érti, hogy mindazt, ami az egyházpolitikai törvényekben katolikus hitellenes, kiküszöbölmi igyekszik törvényhozási uton. Legpontosabban készek revizionális programjukat részletezni, ha eljön annak az ideje, hogy Tiszával a revízióról beszéljenek. (A miniszterelnök mosolyog.) A néppárt semmi irányban sincs a kormányzathoz bizalommal és azért nem is fogadhatja el a javaslatot. (Helyeslés a baloldalon.)

A nagy székely.

Ugron Gábor szintén nem szavazza meg a javaslatot. A miniszterelnök ugy viselkedik, mintha egy tartománynak volna a főnöke. A nemzetnek akkor van fönmaradása, ha céltudatos politikát követ, ha a nemzet erőit a nemzet érdekében aknázza ki. Magyarország politikájának vezetésében megnyugodnék, ha nemzeti irányt látna törekvéseiben. De a kormány működése ennek teljesen ellenkezőjét mutatja. A cél és öntudatos politikának köszönheti japán mostani nagyságát. Kitől várhattunk volna hatalmas munkaprogramot, mint épen fiatal embertől, a ki most a kormányelnöki székbe jutott. És mit látunk? Azt, hogy óráról-órára dolgozik csak minden program nélkül, minden öntudat nélkül. Pedig itt volna az ideje, hogy megszűnjön a pártpolitika. **Addig míg magyar öntudatot nem lát a politikában, bizalommal a kormányhoz nem lesz.** A mostani politikával kormányozni nem szabad, de nem is lehet. A javaslatot nem fogja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Üdvary Ferencz röviden kijelenti, hogy nem fogadja el a javaslatot, mert a kormány egész tevékenysége ígéretekben merül ki.

Bánffy a bécsi politika ellen.

Bánffy Dezső báró szintén nem fogadja el a javaslatot, mert — ugymond — nem viseltetem a kormány iránt bizalommal és azt meg istudom indokolni. Mult év őszén lett Tisza miniszterelnök és bekövetkezett, a mitől szülő félt. **bekövetkezett hogy a nemzeti szellem visszaszorításával kormányt alakíthatott.** És Tisza most a gaz-

val azonban lakkezipőben. Van olyan, ki maga nem jár meztláb és nem megy tengeri fiókért a mezőre, de az anyja és nővére megy s hátal. Van a legelőkelőbb nőig. Az előkelőség alatt nem azt értik, hogy, mint az alföldön mondanók: „hogy énekeljek én együtt azzal a tehénszagu, meztlábos paraszt lánnyal!”

Van közöttük olyan okos, művelt nő (nem kiművelt, ki mindjárt cizál és francia szökat kotyog s zeneszerzőket emleget), hogy az ember mintha a templomban volna, mikor a társaságában van. Boldog az a férfi, akinek ilyen felesége van és boldog az a faj, hol ilyenek együtt énekelnek a meztlábosokkal. Debreczen leányai, mikor énekelnek vegyes karban a nagytemplomban?

Azt mondják, régen ez a nép nagyon gazdag volt. Juhkereskedést folytatott. Ma alabbszállott a gazdagság és feljebb a fénytűzés. Itt a művelődés ugrott egy fokot. Keresztülugrotta a csizmát. A bocskor és meztláb után férfiaknál a czuggos, lányoknál, asszonyoknál a lakkezipő következik.

A velem szemben lakó fekete szemű oláh lány nem jár meztláb, nem hátal a mezőről, ezt elvégzi az anyja és a nővére; ő csak kézimunkál s most a karban énekel.

dasági kérdésben is szembe helyezkedik a nemzettel. Vállalkozott arra is, hogy a közösséget Ausztriával a 14. §. alapján főtartsa. Szemére lobbantja Tiszának a fiúmei kormányzó cselekedetét, a ki horvát zászlót tűzött ki. Nem tud róla, hogy ezt bárki is megtorolta volna. És fölemelkedett itt egy miniszter, a ki a corpus jurisra hivatkozva azt vitatta, hogy Horvátország királyság. Már ez is elég ok arra, hogy a kormány iránt bizalmatlansággal viseltessék. De bizalmatlanságra ad okot az 1848. XX-ik törvényben folytatott politika is. Erről bővebben nem nyilatkozhatik, mert ő nem hivatott arra, hogy e kérdésben a kormánnyal tárgyalásokat folytasson. A gazdasági kérdésre tér át. Ez az a pont, a melyen megfogunk ütközni. **Ez az a pont, a melyen reméli, hogy az egész ellenzék szembe száll a kormánnyal.** A gazdasági kérdésekre fekteti a fő súlyt, mert czéltudatos gazdasági politika ad erőt a nemzetnek.

Tisza válaszol a beszédekre. A horvát zászló azt mondja, hogy az csak decemlió volt. Molnárnak azt feleli, hogy még most sem érti tisztán, vajjon óhajtja és akarja-e a néppárt az egyházpolitikai törvények eltolását?

Molnár: Igen, igen!

Tisza ilyen nyíltan és egyenesen még nem nyilatkozott e kérdésben a néppárt. Ki jelenti azonban, hogy e kérdés bolygatása csak megzavarná a nép békességét s vallási viszálykodást idézne elő. — Bánffy foglalkozik ezután, kiről azt mondja, hogy környezete rohamosan viszi lefele a lejtőn. (Zaj. Ellenmondások.) Bánffy örülhet, ha a ház legfiatalabb tagjának mondják, mert akkor fiatalágával lehet magyarazni politikai fordulását. Így azonban az határtalan cinizmus eredménye. Az önálló vámtörlet tönkre tenné az országot, ha egy kevéssé föl is lendítené az ipart. Nekünk piacokat kell teremtenünk. Gulner tisztán személye iránt érzett ellenszenvből beszélt ellene.

Valamit magyarul konyit, mert Szebenben egy évig volt a római katolikus zárdában bentlakó növendék. Ime mezitlábos anyának, bocskoros apának zárdát látott, lakkezipős, fekete harisnyás lánya! Ha tanító veszi el, mindig czipőben jár, ha apja formája, úgy jár, mint az anyja. Az oláh nem arisztokratikus, mert nincsen grófja, bárója, nemese. A magyar nemességet őseink eltörölték és még ma is osztogatják. Mintha azt akarnák, hogy a magyar sohse legyen demokratikus s ur és paraszt sohse fogjon őszintén kezét. Minden művelt oláhnak, ha nem az apja, de a nagyapja paraszt volt. Ezért becsülik meg a parasztot.

Az alföldön faluhelyt az ablak alatt délignyitót látunk felfuttatva. Itt szőlőt! Sok félereszű ház kopasz fala szőlővel van befuttatva. Így szebb a fal és hasznosabb. Sok udvaron szőlőből olyan sátorforma van, mint a zsidók sátoros ünnepén gyékényből a zsidó házaknál. Ez szép a szemnek. Ha megérik, kellemes a szájnak. S míg árnyékában pihe-nünk: munkánk fáradságára és Isten jószágára gondolunk.

Erdélyben szép az ősz. Szeretném, ha az alföldről jönnének erre, megnézni, vajjon igazat irtam-e?

Ezután **Bánffy** válaszol Tiszának személyes kérdésben. Kijelenti, hogy Tisza gunyolódásaira mit sem ad. Ő ismeri a szabadelvű pártot ismeri jól. Különbösen is **lelkiismerete szavára hallgatott, a mikor zószlót bontott politikai hitelvei mellett.** Volt idő, mikor Tisza is másképpen beszélt vele, mikor **szerette volna megnyerni a politikájának.** (Eljenzés, taps.)

Gulner válasza után a javaslatot megszavazták a Nemzeti Színház átalakítási költségeire s a tüdőbetegek szanatóriuma javára engedélyezendő társ sorsjátékra vonatkozó javaslatokkal együtt.

Vége az ülésnek 2 óraker. A Házát alighanem október 10 ig napolják el.

Sima családja a kormány ellen.

A család 32.000 korona követelése.

A kietlen idegenben nyomorultul elpusztult szerencsétlen Sima Ferencz családja pörrel készül megtámadni a magyar kormányt. Azt akarja igazolni, hogy Sima Ferencz annak idején 32.000 koronát fektetett bele a makó—nagy-szentmiklósi vonat előmunkálataiba a kormány beleegyezésével. Ezt az összeget követeli Simáné. Erről ír haza levelet, hogy Hegyi Antal volt csongrádi plébános, aki tudvalevőleg szintén amerikai polgárrá lett, mint a faiport Harbor város róm. kath. magyarjainak lelkesze.

Simának, testi lelki jóbarátjának halála után is szolgálatot akar tenni azzal, hogy családját védelmébe fogadja az idegen világban. Sima Ferencz halála alkalmával többek között Kerekes Géza szolnoki ügyvéd is küldött az özvegynek Amerikába részvételeket, melyre Hegyi Antal, Simáné megbízásából most megleghangu köszönő levelet intézett Kerekes ügyvédhez, amelyben Sima Ferenczre több érdekes adat van.

Leírja a levélben, hogy Simáné, Juliska nevű leányával csaknem nyomorog kint az új világban, mert a mi ingósága volt Sima Ferencznek, betegsége alatt idegenek gondviselésére bízta, amíg ő Georgai államban szünylődött. Clewelandban mindenét szétlopták, úgy, hogy Georgiából, miután ott mindkét szemévilágát elvesztette, munkaképtelenné vált s neki — Hegyinek — kellett ott a nyomorból kiváltania.

Azután felkéri levele végén Kerekes ügyvédet, hogy „szegény kiszzenvedett s jobb sorsra érdemes számkivetett barátja Sima Ferencz hagyatékai ügyeinek rendezéséhez segédkezett nyújtani kegyeskedjék.” Előadja azután, hogy Sima Ferencz 1894. év nov. 10-án az 1895. évi február végéig a makó—nagy-szentmiklósi vasut előmunkálataira rá költött a kormány beleegyezésével és jóváhagyásával 32.000 koronát. Allítólag ezt az összeget maga a kereskedelemügyi minisztérium állapította meg ennyiben s mivel a kiépítési engedélyt a kormány másnak adta.

Követeli, Hegyi Antal, hogy ezen 32.000 koronát időközben kamataival együtt Sima Ferencz örökösökének a kormány fizesse vissza, mert az eljárásra Simát a kormány utasította és ki volt kötve, hogy ha az építést nem Sima kapja meg az előmunkálati költségek neki visszatérítetnek.

Egy ügyben Simáné képviselével Kerekes Géza szolnoki ügyvédet bízta meg. Mint tanukra Vörös László volt kereskedelemügyi államtitkár és Pintér Gyula a „Magyarország” munkatársára hivatkozik. Végül kéri Kerekes ügyvédet, hogy ez ügyben szeressen be magának értesülést és ha kilátás lehetne a sikerre, a pert indítsa meg.

Mi az ujság?

A báróné szobalánya. Egy anya rémtettét írják Beresztelkiből (Marostordamegye.) Az eset a következő: Balint Mari csinos, fiatal háromszéki leány, mint szobalány január javában Beresztelkén egy özvegy báróné udvarában szolgálatba lépett. Jól viselte magát és senki sem sejtette volna, hogy titkolt viszonya van. E hó 5-én reggel hirtelen beteg lett s egy egészséges fiu-gyermeket szült. Hogy tettét elleplezze s nehogy az ártatlan csecsemő sirását meghallják, szörnyű cselekedetre határozta magát: a gyermek szájába rongyot tömött s nyakánál is ronggyal becsavarva, megfojtotta. A szegény teremtés hulláját aztán szobájában egy asztalfiókba rejtette el. Betegségét azonban nem brván eltitkolni, orvost hívtak, aki nyomban megállapította, hogy mi a betegség oka. Hosszas faggatás után aztán előadta a kis csecsemő holttestét. A lelketlen anya ellen a bűnvizsgálatot megindították.

Pilis-Csabán nincs víz! Pilis-Csabán, ahol most a katonai gyakorlatok folynak, a nagy szárazság miatt nincs víz. A vízhiány miatt a pilisi-csabai déli táborból a III-ik bosnyák gyalogezred visszatért a fővárosba. A táborban ez idő szerint a 69-ik gyalogezred és a 24-ik vadászászlóalj időzik. Ez a két ezred is készül felszedni a czakumpakját, hogy bevonuljon Budapestre, ahol még van víz.

Aki a királyért imádkozik. Legalább Kajtár Jánoson, a körmenyi rablógyilkoson meglátszik, hogy valóban jó a rabkoszt, mert azt utóbbi időben alaposan megkövéredett, meghízott. Most nagyon boldog, mert kegyelmet kapott. Megmenekült a kötélről. Mindennap imádkozik a királyért, a ki kegyelmet adott neki. Egész nap szorgalmasan dolgozik. Czipőket szögel. A czipész-mesterséget fogja megtanulni.

— Majdha kiszabadulok, ebből élek. Tizenöt év múlva, ha jó viselem magamat, kegyelmet kapok. Akkor még csak 47 éves leszek. Erdemes lesz meg élni — szabadon.

Igy reménykedik a körmenyi gyilkos, ki néhány hét előtt még rettegett az akasztófától. Kajtárt már a legközelebb a soproni fegyintézetbe fogják internálni, hol ugyancsak a czipészipart fogja tanulni.

Akin két vonat gázolt keresztül. A hétfőn Szegedről indult személyvonat Szabadka fölött egy öreg ember életét oltotta ki. A 76 éves Szórádi Mihály nevű szabadkai aggastyán szándékosan végezte ki magát ilyen borzalmasan: a szegedi vonat elé vetté magát, amelynek kerekai **darabokra szaggatták testét** és mikor már jó ideig észrevétlenül feküdt a borzasztóan megcsontított hullá az uttesten, a **következő szegedi vonat** is keresztül ment a tetemen, amelynek darabjai messze hullottak egymástól.

Véres kardpárbaj.

— Tisztek és jogászok között. —

Kedden délután a nagyváradi vár tornatermében véres kardpárbajt vívott egy katonatiszt és egy joghallgató. Bonyodalmas, régóta húzódo afférban történtek a súlyos kardcsapások.

Medzihradszky Gáspár és Propper Miklós joghallgatók hetekkel ezelőtt egy élesdi uriember lovagias ügyét intézték. A tárgyalások során Medzihradszky kifogásokat tett az ellenfél egyik segéde ellen s társa azonosította magát vele. A kifogásolt szekundáns erre visszalépett s provokálta a két

fiatalembert. Ügyét nagyváradi katonatisztekre bízta s Medzihradszky Gaspár jó késszere tudta meg, hogy a katonák megbízójuknak nyilatkozatot adtak, amelyben öt olyan klakélernek nevezték, akivel nem szükséges lovagias módon megverekednie. A lovagias érzületében megsértett fiatalember erre energikus nyilatkozatot tett közre egy nagyváradi újságban s Dán Arthur 87. gyalogezredbeli főhadnagyot, továbbá segéd társát, akinek ki-jéte ismeretlen volt előtte, sértő módon aposztrofálta.

Dán Arthur főhadnagy a nyilatkozat megjelenése után elküldte segédeit: Balogh kapitányt és Des Echerrolles István hadnagyt Medzihradszkyhoz, aki a maga részéről Payka Vilmost és Lukács Józsefet bízta meg ügye vitelével.

A segédek hosszas tárgyalás után rendkívül szigorú feltételű kardpárbajban állapodtak meg: *végkimerülésig, bandage, nélkül, szuras megengedve*. A súlyos párbajt délután 3 órakor vívták meg a vár tornatermében.

A felek nagy vehemenciával háromszor csaptak össze s Dán főhadnagy arcán és fején súlyosan megsebesült. Ellenfele sértetlen maradt. Dán állapota aggasztó. A társaságban is rokonszenves fiatal hatonatiszt sorsa annál mélyebb részvétet kelt Nagyváradon, mert a főhadnagy mostanában amúgy is betegeskedik s csak nemrég tért vissza a délvidékről, a hol gyógyulást keresett.

Az affér ezzel a viadallal még nincs befejezve. A sértő nyilatkozatra azonnal jelentkezett Jekelfalussy hadnagy, aki most Bécsben tartózkodik s szintén provokálta Medzihradszkyt, akivel hasonlóan súlyos feltételek mellett verekszik. Ugy mondják, hogy egész lavinája indul meg a párosviadaloknak, a mennyiben Medzihradszky segéd társa, Propper Miklós, aki barátjával minden tekintetben szolidaritást vállalt, szintén elküldte segédeit a tisztekhez.

Verekedő atléták.

Ki győzött?

Sportkörökben — egész Magyarországon — nagy feltűnést keltett az a szenzációs hír, hogy az Aradi Torna Egyesület vasárnapi birkózó-versenyén legyőzték az eddigi birkózó bajnokot Weisz Richárdot. A győztest Odry Zoltánnak hívják, egész fiatal ember még s egy orosz mesternek, a Debreczenben is jólismert Vladimérnek a tanítványa.

Maga a verseny is elég szenzációs volt már, hát még folytatása! A legyőzött bajnok: Weisz Richárd, hogy kiköszörülje a rajta esett csorbát, megtámadta legyőzőjének a tanítómesterét, Vladimért, aki, mint versenybíró vett részt a birkózáson és véresre verte.

A támadás oly hirtelen jött, hogy az orosz Vladimér nem is védekezhetett, csak kapta az ütések egyre-másra s mire magához tért, már szét is választották.

Az atléták nem csináltak lovagias ügyet a verekedésből, hanem Vladimér följelentette a dolgot a járásbírósnak.

Vladimér mester maga így adja elő a dolgot:

A verekedésnek előzményei voltak. Én ugyanis, mint bíró vettem részt a birokversenyen, amelyen Weisz Richárd mérkőzött egyik tanítványommal Odry Zoltánnal.

A birkózás megkezdődött és Odry egy kettőre lenn volt a földön, de vállát még magasan tartotta, úgy hogy a birkózást nem lehetett befejezettné nyilvánítani. A következő összecsapásnál azután Odry szabályszerűen földhözvágta Weisz Richárdot.

A verseny végén azután több kollegámtól hallottam, hogy Weisz részrehajlással vádol. Azt mondja, hogy énnekem már az első összecsapásnál meg kellett volna adnom a füttyjelet (ezzel jelzik a verseny végét), mert ő a földhöz vágta Odryt.

Este nagy kompániával lumpolni mentünk s egy nyilvános helyen Weisz ezekkel a szavakkal:

— Warum haben sie nicht ge Pfiffen?

Hátulról megtámadott s a botjával fejbevert. Még csak nem is védekezhettem, mert többen lefogtak és megakadályozták a további verekedést.

Az ügyet magam részéről átadtam a bíróságnak.

Egyházak és iskolák.

Egyházi közgyűlés. Az ágost. hitv. ev. egyház aug. 14-én, vasárnap d. e. 11 órakor a templomban egyházi közgyűlést tart, melynek tárgya a Keller Sándor távozása folytán megürült tanítói állás betöltése választás útján. Az egyház adófizető tagjai felkéretnek, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenjenek szíveskedjenek. Az elnökség.

Társas-élet.

A jó Dalmy Laczit, hogy holta után, a temetése után is mennyire becézi a baráti szeretet, a következő hangulatos sorok is bizonyítják, melyeket a kedves Laczi temetésére írt egy jó barátja.

„Eltemettük! . . .

Régen tudtuk, hogy nem gyógyul meg többé. Másfél évvel ezelőtt lefogta a halál gyilkos keze . . . Hiába keresett beteg testének enyhülést délen—éjszakai. A daliás alak letört, összeroskadt.

Aki ösmerte, az szerette, tisztelte. Azon kevesek közé tartozott, ki soha sem bánzott meg senkit. Ellensége nem volt.

Érintkezésben nyájas és előzékeny; kedvteléseiben szerény és gavalléros.

Fiatal éveiben az uri társaságok legkedveltebb tagja volt. Kitűnő táncos, dőlczeg lovas. Később gazdaságának szentelte legtöbb idejét. Szerény tanyai lakásban gyakran látta szívesen jó barátait. Hosszu idő telik, míg hozzá hasonló kedvelt alakkal találkozunk!

Harangoznak . . .

A földi mulandóság vég-akkordja. Sűrű tömeg vonul a tikkasztó meleg utcákon. Minden arc szomorú és meghatott. A tágas udvar egészen megtelik gyászolókkal. Elhangzik a dalárda bus éneke. Megindul a szomorú menet, élén a tanyai munkásokkal.

Utolsó utadra kísérfünk!

A sír szájánál földre helyezik a kopor-

sót. Még egy rövid fohászt mond a pap. Ő is jó barátja volt, hangja remeg. Könynyezik. Még egy bucsudal. Majd kedvencz nótázói sereglenek a sír köré. Bánatosan huzzák az ő nótáit.

„Lehullott a rezgő nyárfa . . .
„Aminap a Kadarc mellett . . .”

Halkan, diskrétül játszanak. Nem akarják nyugalmaiban zavarni. Csak álmában hallja!

Százak szeme könnyezik. Rokon, jó barát, tisztelők apraja-nagyja mind sír. Könynyek a forró homokra hullanak . . . Befalazzák a sírt. El van végezve.
Isten veled Laczi!”

ÚJDONSÁGOK.

Melyik drágább?

a debreczeni vagy budapesti piac-e?

Alább közöljük a budapesti vásárcsarnoknak a jelentését, a melyből az tűnik ki, hogy ott a burgonya 80 fillérrel olcsóbb lett; de ha az egyéb élelmiszerek árát hasonlítjuk is össze a debreczeni piacz árával, azt láthatjuk, hogy Budapesten jóval olcsóbban szerezhetnek be mindent a gazdaszönyök, mint a jó vidéken, itt Debreczenben. Érdemes lesz e fölött az illetékes hivatalos köröknek is egy kicsit elgondolkozni, mert talán a debreczeni piacz természetellenes drágaságával szemben nekik is volna valami tennivalójok?

Ime itt adjuk a budapesti vásárcsarnok tegnapi jelentését.

Nagy meglepetést okozott ma reggel a vásárcsarnokban, hogy a burgonya ára 70—80 fillérrel olcsóbb lett. Vidéken azonban, államosokon keresztül szilárd. A hus iránti kereslet csöndes, míg dinnyében nagyobb hozatalok voltak, amelyeket könnyen lehetett értékesíteni.

A részletes árak a következők:

Vidéki marhahus eleje kilója 80—90 fillér.

Vidéki marhahus hátulja kilója 90—104 fillér.

Lehuzott sertés kilója 112—124 fillér.

Lehuzott sertés szalonnával kilója 108—116 fillér.

Borjubörben hosszan mérve kilója 88—92 fillér (súlylevonás nélkül.)

A vadfélék igen keresettek.

Tojás I. rendű, ládánként 50—60 kor.

„gyengébb „ 50—54 „

Tejtermékek:

I. rendű szövetkezeti teavaj 220—130 kor.

friss főzővaj 180—190 „

fris tehénturó 10—010 „

Élő baromfi félék:

rántani való csirke párja 120—170 fill.

sütni „ „ 170—220 „

tyuk „ „ 200—260 „

sovány kacska „ 250—280 „

„liba „ 450—600 „

„Kövé baromfiak keresletek és az árak

minőség szerint változnak. A beérkezett

gyümölcsöt könnyű értékesíteni, kivéve a

rossz szilvát, a mely még alacsonyabb

árak mellett sem értékesíthető.

Burgonya vaggontételekben:

rozsaszínű 8.50 kor.

sárgaszínű 10 — kor.

fehér 7.50 kor.

Kóczé Antal

országos híru cigánykirály az **EMKE** kioszkban naponta teljes zenekarával hangversenyt tart. Kitűnő kávéházi italok és pontos kiszolgálásról legjobban gondoskodik

Kiss Adolf
kávés.

Az elrabolt menyasszonyi kelengye.

— Titokzatos rablókaland az országuton. —

A nyomoruságos esztendőnek még csak a derekán vagyunk, a rablási, lopási esetek már is megdöbbentő számban növekednek. Még csak gondolni sem jó reá, hogy mit várhatunk a télszak következtével.

Ezen történetnek kóbor cigányok a czinkosai, a kik a Fehértó- és Hadház közötti országuton támadtak meg menyasszonyi kelengyével rakott két kocsit. Egy fiatal párnak a tüzhely alapítását megrontván már előjáróban.

Vadász Ferencz debreczeni fiatal kereskedő Nagykálló városból választott és keresett magának menyasszonyt, a szép Mandel Hankát. És a boldog völegény hétfőn éjszaka két rakott, terhes kocsin szállította Debreczen-felé, jövő házaselet tüzhelyéhez az értékes menyasszonyi kelengyét.

Olyan sötétké éjszaka volt, midőn falevél sem igen libben. Midőn a hold sem világít, a sötétlő égen, csupán a csillagok halavány sugári rezgődnék. Az ember szeme álmodni és a fáradt jószág is lassan baktatva huzta a terhet. . . . Az éjszaka csöndjét még a vándor madarak gígalása sem zavarja; hisz szemernyi víz sem csillog a kiégett toállásokban. . . .

Az éjszakában így haladtak csöndesen, nyugodtan a terhes kocsik. . . . Midőn egyszerre az utszéli faszor közl mezitlábos, nesztelenléptű sötét alakok surrantak ki. . . . Egy, kettő, három, tíz, sőt még még több alak is, a kik rajként zudultak a menyasszonyi kelengyével rakott kocsira. És a fuvarosra, a völegényre ügyet sem vetettek a kóbor cigányrablók, hanem szemérmetlen vakmerőséggel feszítették fel az ágyeművel, menyasszonyi finom kelengyével dugig rakott nagy vásári-ládát, a melyből az enyveskező morék nagyobb értékű fehéreműeket, 9 párnát, 2 dunyhát, 2 tollas derék-aljat, szóval a menyasszonyi kelengyét rabolták el.

A fuvaros sem mert szólani a gazoknak, sőt a völegény is úgy mutatta, mintha aludnék, mert fegyvertelenek voltak és joggal tarthattak tőle, hogy ez a nagy csoport titokzatos rabló-cigány még az orvgyilkosságra is kész az ellenszegülés esetén.

Az országutat veszélyeztető rablóbanda ellen a jelentést megtették; de ha még visszakerülnének is, a gonosz rablókezek széttépték a menyasszonyi kelengyéhez fűzött első, legszebb ábrándokat.

— **Vásárhelyi László- emléke.** A debreczeni gazdasági egyesület részvétáratot küldött az aradi gazdasági együlethez, amelyben legmélyebb részvételnek ad kifejezést Vásárhelyi László, az országos nevű mintagazda elhunytá felett.

— **Az élelmiszerek áremelkedése.** Pár nap óta ismét drágább lett az élelem Debreczenben. A lisztára felső-

kött, aminek következtében a pékek a kenyér arát emelték fel különként 4—6—8 fillérrel. A marhahus, zsír, szalonna, disznóhús ára pedig 12—15—20 fillérrel emelkedett. Így tehát Debreczen még a fővárosnál is drágább város lett, aminek azonban nem örvend senki sem.

— **Elhunyt urnő.** Megyeszerte nagy részvétet keltett téglási Ercey Károlyné újvárosi Szabó Róza urnő halála. A boldogulat, aki 47 évet élt, nagy család és kiterjedt rokonság gyászolja. Kedden temették Hajdunánáson. Lapunk kitűnő munkatársa, dr. Balthazár Dezső szoboszlói ev. ref. lelkes, az anyósát gyászolja benne.

— **Hivatásának áldozata.** A rendőrség bünygyi osztályán szerdán délelőtt megrendítő eset történt. A rendőrség egyik legképzettebb tisztviselője Har nathy Ferencz rendőrbiztos a hivatalában hirtelen összeesett. Az eszméletlen embert kartársai locsolták, dörzsölték, hozzá orvost hívtak, mire kissé magához tért, de mozdulni sem tudott, úgy hogy hordágyon kellett a lakására szállítani, ahol nagybefegen fekszik. Állapota nagyon válságos. Harmathy igazán a hivatásának az áldozata. Szorgalmas, tehetséges tisztviselő volt, aki irodalmilag is működött és legutóbb is vaskos szakmunkát adott ki, amelyet a rendőri szakkörök a legnagyobb elismerésre méltattak. Már régebben betegeskedett és meg is rokkant, úgy hogy csakis írásbeli munkát végezhetett, mert lábaja miatt külső szolgálatot nem végezhetett. A panaszjegyzőkönyveket vette fel. Az utóbbi időben, különösen a számonkérészek előtt, éjfélig is dolgozott hivatalában, sőt volt eset rá, hogy még le sem feküdt. Ez a túlfeszített munka viselte meg úgy, hogy szerdán délelőtt kidőlt a munkából. A nagybeteg rendőrtisztviselő iránt általános a részvét.

— **Domahidy főispán amerikai utja.** Domahidy Elemér főispán Rásó István titkár kíséretében Fiuméba utazott. A főispán ott fog hajóra szállni Amerikába, ahol több képviselő társaságában megnézi a sant-louisi villágkiállítását. A főispáni titkár Fiuméből visszatér Debreczenbe. A főispánt Fiuméig elkísérte Vecsey Imre városi főjegyző is, aki szabadságra ment.

— **Lesz-e pótdóemelés?** A szabadságáról visszatért Roncsik Lajos főszámvevő már megkezdte a jövő évi költségvetés egybeállítását. A főszámvevő a költségvetést a jövő hó elsejére elkészíti. Mindjárt azután tárgyalás alá veszi a jog és pénzügyi bizottság, úgy hogy már a szeptemberi közgyűlés is foglalkozhatik a költségvetéssel. Az eddigi számadatok arra engednek következtetni, hogy a pótdó talán még a jövő évben nem fog emelkedni.

— **Kóczé — Debreczenben.** A magyar cigányok fejedelme, a mult esztendőben rendezett budapesti cigányverseny első győztese, híres, neves Kóczé Antal négy-öt napig az Emke-ben hangversenyez. Tegnap este már nagy közönség jött össze az Emke előtt felállított szép kioszkban, hogy hallgassák a boszorkányos uju, szöke cigányművész gyönyörű játékát. A budapesti ifjuság nak is a kedves művésze ő. A mult évben rendezett Rákóczi és az idei Kossuth ün-

nepségein lelkesen működött közre, amiért az ifjuságtól hatalmas babérkoszorút kapott s amire legbüszkébb mindmaig Kóczé Antal. De szépen is muzsikál. Sir, jajgat, ujjong, nevet, pereg, harsog, dobol a hur ujjai alatt, ahogy épen akarja. Nagy élvezettel hallgatta az Emke tegnap esti közönsége ezt az igazán nagy művészt s szokatlan meleg tapsokkal köszönte meg neki azt az élvezetet, melyet csodás játékával szerzett.

— **Meghaltak:** Husi Sidia ev. ref. 3 éves gyermek, Fejér Gyula ev. ref. 17 napos, Kovács Ilona Pirokska, ev. ref. 4 hónapos, Sipos József ev. ref. 3 hónapos, Kiss Árpád rom. kath. 10 hónapos csecsemők, Kovács Mihály ev. ref. 74 éves szegényházi ápoló, Madarasi Julianna ev. ref. 25 éves hajadon napszamos.

— **Utazó betörő.** Tudvalevőleg az Agricola táblabíró kárára elkövetett betörés tettesét nem sikerült még kézre keríteni. A rendőri nyomozat azonban megállapította, hogy a betörő olajbarna arczu 22—24 év körüli fiatal ember, aki Aradon és Kassán is követett el hasonló betöréseket, tehát állandóan betöréssel foglalkozó egyén, aki országos köruton van.

— **Debreczeniek Karlsbadban.** A világhírű cseh fürdőben még mindig tetőfokán áll a nyári idény, s a gyógykezelésből vagy szórakozásból ott időző vendégek ezrei hullámanak a mintaszerűen gondozott sétátereken, gyógyforrások körül, a hol mindenféle nemzetiség nyelve títőgeti meg füleinket. Debreczenből is számosan keresték fel e nyáron Karlsbadot, a hol még most is ott tartózkodnak: Kiss Albert lelkes, dr. Bruckner Ernő nejevel, Sárvány Lőrincz, Ormódi Lajosné, dr. Nagy Zsigmond tanár, Fodor Józsefné, id. Hoskovics Jenő birtokos, Törő Imre vendéglős, Szücs Kálmán bankhivatalnok, Márkus Miksa kereskedő stb. A vasárnapi eső kellemesen lehűtötte a régóta tartó hőséget, a mi az itteni fürdővendégeknek is örömet okoz.

— **Vásároló cigányok.** A rendőrség elcsipte a vásárban Balogh Julis cigányasszonyt, aki kéregetett. A férje Lakatos József, mikor megtudta, hogy a feleségét bekísérték, a kis fiával felment a rendőrségre könyörögni, hogy eresszék ki az asszonyt vagy pedig őt is csukják be. Ezen utóbbi kívánságát, miután amugy is gyanus alak, teljesítették is.

— **Lovasrendőreink és a takarmány hiánya.** A nagy szárazság szomorú hatását városunk rosszul fizetett lovasrendőrel is igen megérezték. A takarmány drágasága ugyanis, ha lovukat akarják rendesen tartani, a bétévő falatot veszi ki az amugy is silány fizetésű lovasrendőrök családjának szájából. A lótartási átalány igen kevés. Még bő takarmány-termés idején is nagy beszárazással bodogulhatnak, most pedig lehetetlen, hogy beszeressék belőle a szükséges takarmányfélét. Épen ezért kérelemmel fordultak a főkapitányhoz, melyben lótartási pótlékot kérnek. Mi a magunk részéről azt hisszük, hogy e mindenképen méltányos, sőt jogos kérelmet a tanács okvetlenül teljesíteni fogja.

— **Borbélyok értekezlete.** Felkértek a t. fodrász és borbélysegéd szakársak, hogy a folyó hó 12-én (péntek) este 9 órakor a Óhm féle Szarvas vendéglőben Hunyadi utca az alakulandó szakegylet II-ik előkészítő értekezletén minél számosabban sziveskedjenek megjelenni. Tárgy: I. Az alapszabályok ismertetése. II. Táncmulatság rendezése.

— **Hangverseny Bártfán.** Mint bártfai tudósítónk táviratozza, ott az este *Füredi Samu* gordonka- és *Tóth Árpád* zongoraművész óriási sikerrel hangversenyeztek. A nagy termet zsu-foláig megtöltötte a közönség. A két művész sok tapsot aratott.

— **Porfelhő a vásárban.** Az országos nagy vásár most van. Az iparczikkék elárúsítása, a tulajdombépeni vásár szombat, vasárnap és hétfőn lesz. A hetek óta tartó szárazság olyan rettenetes portengert teremtett a külső vásártéren, úgy hogy a közlekedés ott teljes lehetetlen. A vásár alatt ezer és ezer ember tolong ott és hogy milyen türelmetlen porfellegget vernek ott fel a járókelők, arról mindenki, aki ott megfordult, meggyőződést szerezhetett. A vásárteret lo-csolatni kellene napjában többször is.

— **Razzia.** Az éjjel az egész városra kiterjedő razzia rendezett Mile Pál rendőrfogalmazó. Pont 12 órakor a belterületi gyanus helyeken, hajnali 3 órakor pedig a külsőségeken tartották meg a razzia, amely alkalommal egész sereg gyanus alakot állítottak elő.

— **Lopás.** Vicha Róbert ruhafestő kárára 90 korona értékű tárgyakat lopott el valaki a lakásáról. A rendőrség már nyomában van a tettesnek.

— **Az állomás szarkája.** A debreczeni vasuti állomáson az utóbbi időben sűrűn történtek kisebb-nagyobb lopások. A tolvajt végre a rendőrség Gorzás István rovott multu egyén szeméjében elfogta.

— **Utczai botrány.** A pesti soron Rác Dániel és Fehér János szomszédok csunya botrányt csaptak. A csendőrség feljelentette őket.

— **Debreczenbe szökött betörő.** A nyiregyházi rendőrség táviratilag értesítette a debreczeni rendőrséget, hogy *Róth Sámuel* ottani bodegás üzletébe betörték és onnan 240 koronát elvittek. A gyanu *Róth Sámuel* hentesére, *Szirmai István* 22 éves legényre irányul, ki a betörés óta eltűnt. *Szirmai* a debreczeni rendőrség is keresi.

— **Tolonczuton.** A budapesti rendőrség Kain Jenő debreczeni lakost, aki lakás és foglalkozás nélkül csavargott a fővárosban, hazatolonczolta.

— **Az új iparosok.** A mult hó második felében az alábbi új iparosok váltották ki iparigazolványaikat: Mazur Károly géplakatos és kutfuró Hunyadi-u. 21. Varga Ferencz asztalos Morgó-u. 4. sz. Kállai Antal csizmadia Nyil-u. 73. sz. Durkó János csizmadia Nyil-u. 44. sz. Szont Gyula cipész Sziv-u. 5. sz. Dusa József hentes Honvéd-u. 11. sz. Friedmann Pinkász bádigos Piacz-utca 20. sz. Csukás Lajos reszelővágó Simonffi-u. 19. sz. Horváth Tamás cséplési vállalat Péterfia-u. 44. sz. Rósenfeld Leopold szatócs Nyugoti-u. 2. sz. Gerő Ezrachiel férfi ruhakereskedő Piacz.-u. 47. Ott Károly rövidáru kereskedő Kossuth-u. 21. Törös Mihályné temetkezési üzlet Csapó-u. 30. Zilberstein Mór tejtermék és csemegekereskedő Széchenyi-u. 38. sz. Guttmann Mózes széna szalma ker. Pesti-u. 3. sz. Goldstein Samu rőfös rövidáru ker. Simonffy-u. 2. sz. Kiss Lajos kis vendéglős Vendég-u. 180 sz.

— **Kócsé Antal,** a hírneves cigány-primás tegnap este az Emke kioszkban teljes zenekarával hangversenyezett. Gyönyörű játéka nagy közönséget csalt ki az utcára. Hangversenyét megismétli naponta egészen vasárnap estig.

— **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk a Litka-féle *mozgófényképek színházát*, mely még csak néhány napig látható Debreczenben a vásártéren, melyre még felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét, hogy ne itéljen a színház külső egyszerű világításáról, hanem szerezzen meggyőződést a mozgófényképek előadásának a páratlan tiszta és jószágáról!

— **Tolvaj káposzta árus.** Nagy zsák káposztát kínálgatott fünek, fának a Pesti utcán *Tardi Gábor* bősörményi nap számos. A rendőrség feltűnt a káposztát áruló ember, megszólította és *Tardi* bevallotta, hogy a káposztát az országut melletti káposztaföldeken szedte. A káposztát a rendőrség eladta, hogy meg ne romoljék, *Tardi* ellen pedig az eljárást megindították.

— **Az erdőn aludt.** Az erdőn fogták el *Tamasóczki Róza* cselédleányt, ki gazdájától megszökött és az éjjelt az erdőn töltötte. A csavargó cselédet a bűnügyi osztályhoz kísérték.

— **Lökötés.** Daczára annak, hogy a csendőrség a legerélyesebben kutat a lökötők után, hetek óta tartanak az egész megyében a lökötések. Legutóbb *Kertész Imre* határbeli tanyájáról két lovat loptak el.

— **Egy szepességi tanító** 1-2 magyar gyermeket a német nyelv elsajátítása czéljából, valamint teljes ellátásra fogad. A német nyelv eredményes megtanulásáért kezességet vállal. Czim e lap kiadóhivatalában.

x **Mi mindent** lehet igen olcsón beszerezni *Mentze Henrik* ujdóságok áruházában Piacz- és Szent-Anna utca sarkán? Azt itt elsorolni majdnem lehetetlenség, azért mindenkinek őszintén ajánljuk, hogy vegye magának azt a fáradságot és tekintse meg azt a csinos és igen ügyesen berendezett üzletet, mely páratlan a maga nemében. Mindenféle felvilágosítással szívesen szolgál a tulajdonos abban az esetben is, ha nincs szándékukban vásárolni.

TÁVIRATOK.

Orosz-Japán háboru.

Csata Port Arturnál.

London, aug. 10. *Daily Telegraph*nak jelentik Csifuból tegnapi keletel, Port-Artur nál csata volt. Két Port-Arturból Csifuba érkezett hírnök, kik a várost 5-én este hagyták el, azt jelentik, hogy a japánok 4-én este támadni kezdtek az orosz erősségek fővonalain, melyek az oroszok balszárnyán tul terjednek. Hír szerint mind a két hajóhad is résztvett és a küzdelem kora reggelig tartott. A japánok különböző támadásokat kíséreltek meg és ismételtén súlyos veszteségekkel visszaverték őket. Ugy hírlik, hogy az ez alkalommal való veszteség a *Farkasdombnál* és *Zölddombnál* szenvedett vereségeket is felülmulja. Az oroszok részéről hír szerint több mint ezer ember esett el. Ezt a veszteséget mondják az egész háboru során a legsúlyosabbnak. Hír szerint Port-Artur polgári lakossága támogatta az orosz csapatokat. A bajóhadat ért károkról eddig mit sem tudni.

Tunguz rablók kínai területen.

London, augusztus 10. A *Standard*nak jelentik *Tiencinből* tegnapi: A kínai külügyi hivatal közölte a japáni követtel, hogy

egy tatár tábornok azt jelentette, hogy 400 tunguz rabló lépett át a harc színhelyéről kínai területre japán tisztek vezetése alatt. Az oroszok tiltakoznak és azzal vádolják a kínaiakat, hogy a japánoknak kedveznek. A japán követ tagadja, hogy a tunguzok japán vezetés alatt álltak.

Uj orosz hajók a harostéren.

Berlin, augusztus 10. A „*Localanzeiger*“ jelenti Pétervárról: A keleti tengeri hajóraj valószínűleg 16-ikán indul el a harostérre Rosdjesztvenszki tengernagy parancsnok zászlóját a Szivarov pánczéloshajóra huzta fel. Az egész hajóhad 60 hajóból, ezek között 8 pánczélos és 9 czirkáló hajóból áll. Hír szerint a hajóhad 60 nap mulva éri el rendeltetési helyét.

Megzáfolt orosz hírek.

London, augusztus 10. Az összes nagy japán veszteségekről szóló híreket megzáfolják Tokióból. Eddig egyetlen csatában sem volt a japán halottak száma kétezernél több.

Port Arthur végnapjai.

Mint a *Morning Post* jelenti, a japánok a Szusznacon várat is elfoglalták. A nagy ostromágyuk szakadatlanul lövik a várost. Az oroszok már csak napokig tarthatják magukat.

Agyonlőtt lökötő.

Csongrád, augusztus 10. Hires és félelmetes lökötő volt Csongrád vármegyében *Farkas Sándor*. A csendőrség a napokban is kereste és üldözte Csongrád környékén, ahol rendszeren bujdokolt. Tegnapi az itteni szolgabíró levelet kapott tőle, a melyben azt jelentette be, hogy lelövi azt az embert, aki őt el meri fogni. *Bezdán József* csendőrőrmester csakugyan rá is talált a régen keresett lökötőre a ki csakugyan beváltotta fenyegetését és rá lőtt a csendőrrre. A lövés szerencsére nem talált, de annál jobb helyre jutott a *Bezdán* őrmester védekező golyója, mert *Farkas* holtan rogyott össze.

Agyonvert legény.

Furta, augusztus 10. Nagy verekedést rendeztek a furtai legények a falu korcsmájában. Csakugy suhogtak a tütykösök s hamarosan előkerült a lajbizebemből a bicska is. *Csapó Imre* legény holtan maradt a verekedés színhelyén. Több legényt letartóztattak a csendőrök.

Istállóba égett lovak.

Szarvas, augusztus 10. Ma délután *Bolza Pál* gróf körösparti kastélya udvarán a hatalmas nagy istálló kigyuladt. Tizenhat telivér, nemes lovat megmenthettek a lángokból, de több odaégett. Az égre föl-fölcsapó lángnyelvek a szomszédos főgymnázium épületébe is belekaptak, de az ősi iskolát a gyorsan megérkező tűzoltóság megmentette. A kár több ezer koronára rug. A lakosság a tüzek miatt nyugtalan.

REGÉNY-CSARNOK.**Egy rendőr naplójából.**

III.

A nyolcz lánysház leleceze.Írta: **Laky Imre.**

14 [Tilos az utánnyomása.]

Nyolcz lány lakott egy félreeső házban. Egy „mama” uralkodott felettük, de ők még sem voltak testvérek. Olyan volt a házuk, mint a vendéglátó. Egyik ember a másiknak adta a kilincset.

A lányok is változtak. Ki kórházba, ki ismeretlen messze idegenbe, ki a legmeszebb utra: hát láb mélyen a föld alá elköltöztek. Csak a számuk maradt a régi, csak a ruhájuk, formás cipőjük, festett arcuk, hangzatos nevük nem változik. Melanie, Carisse, Charlotte, Stefánie laktak itt, mióta fennáll a ház. A név meg volt, meg is maradt, csak bérlője változik. Néha szende szöke, máskor ésbontó fekete, majd érzéki vörös hallgat a Melanie szóra.

A házi rend is örökkön örökké egyforma.

Lámpa gyújtással megkezdődött a dinom-dánom, szól a zene, durrog a pezsgő. Szilaj szenvedélyvel tánczólnak a párok, foly az orgia kivilágos kivradtig.

Akkor jön az éjszaka, a napsugarak daczára rémekkel telt éjszaka az elkárhozott lekeknek. A fényes termek kiürültek, lecsendesedtek a bachanáliák s Bacchus tánczosnői szük, piszkos szobácskákban húzódnak félre az isteni napsugár elől. Csak a sötét zugolyban szabad a pályolat testet marcangolni, a selyem haját tépázni, könyvek árjával barázdálni az arc hervadó rózsáit.

Es nehogy a légmentesen elzárt ajtón, ablakon át kihatóljon a fájdalom felszisszenése, egy zokogó szó.

— Mea culpa! mert jaj akkor neki!

Jaj! annak mert vagy szive nyílt meg, vagy emlékek gyöttrik.

Az utazás az orvossága. De nem tudja melyik kikötő matrózai közt éri el utazása végcélját. Az Ausztráliából, Rio de Janeireből érkezett matróz kiveri belőle a melankóliát, a brandy, a genévre kiöli belőle a lelket.

Mikor Aurora a hajnal fényes istenasszonya felhajtja a siető Gönczöl szekér mögött ragyogó udvarát, a tükör salon, a mennyezetes, selymes párnákkal telt, idegcsiklandó illattal áthatott termek, fülkék kiürülnek.

Lefekvés előtt a lihegő keblü, beesett szemü, zilált haju nymfák összegyűlnek az udvaron, a silány szökő kut mellett, tele szívjak füstös tüdejöket lefekvés előtt üdítő hajnali levegővel.

E pár pillanat az, hol komolyan szólhatnak egymáshoz, hol levethetik a tettetés, a dévajkodás álarczát.

Barátnők ők nem lehetnek. Csak a ridig mai és holnap tényekre vonatkozhatik társalgásuk. A szív tiszta, nemes érzelmeit nem táplálhatják egymás iránt. Az ő ölekezések a najádok és nymfák büngerjedelmes ölekezése.

Egy reggelen a nyolcz kimerült leány melázva halgatta az udvaron a kis szökőkut vizsugarainak csogását.

Margit, a szöke Margit figyelmeztette őket valami különös neszre.

Mindnyájan figyelmeztettek. Valami szokatlan, de nem kellemetlen gúnynyögő hang jött a kapu felől.

Margit szaladt legelőbb oda, a többi utánna.

A mint kinyitották a kaput, tarka pár nából össze tákolt pólyába göngyölt csecsemőt pillantottak meg.

Megdöbbenve, kíváncsian, szinte félelemmel állották a gögicselő szépséget körül.

Margit ölebe kapta a csecsemőt, öntudatlanul a felébredt anyai szeretet gyöngédségével, tudományával ringatta, dédelgette karjaiban.

— Ilyen nagy volt az én Gyurkám, a mikor meghalt! sóhajtott könnyel a szemében.

— Mutasd, mutasd! — kiáltott a többi, a mint Margit karjaiban látták a gyermekét. A bachans-nőkben felébredt a nő, az örök nő.

Körüülték a szökőkut s kézzel-kézzel járt a baba. A szokatlan élvezetből mind ki akarta venni a részét.

— Ki lehet az istenem, aki elbirta hagyni? sópáncodott Melanie.

— Ne szenteskedj! kiáltott Melaniera a vörös haju Stefi. Mintha bizony te se tetted volna ki a magadét?

— Az más, felelt az, én a menház bölcsőjébe tettem, nem ide a...

Nem mondta ki a szót. A többi is halgatott. Megdöbbenek a Stefi gondolatától.

[Folytatjuk]

Próba-bál.

Van szerencsém a tánczkedvelő ifjuság tudomására adni, hogy e hó 14-ikén, azaz vasárnap táncztanításom bevégzése alkalmával reggelig tartó

zártkörű próba-bált

rendezek **H. Nánáson a Bocskay szálloda disztermében**, amelyre a tánczkedvelő fiatalságot tisztelettel meghívom.

Becsés partfogásukat kérve

maradok tisztelettel

Szabó Miklós

debreczeni táncztanító

Itt először! Ujdonság! Itt először!

Debreczenben a vásártéren látható a LIFKA-féle világhírű Muzeum és Panoptikum.

I. csoport: Bárki megtekintheti nem- és időkülönbség nélkül. Tartalmazza a mintázás mechanikai mesterműveit életnagyságu történelmi és mitológiai viaszalakokban elegáns és értékes kiállításal, a mint azok itt még soha bemutatva nem lettek: **I. Sándor** szerb király és **Draga** királyné. **II. X. Pius** pápa ő szentsége arany trónusán. **III.**

Mutshito mikadó japán császár. **IV. A szerb királyi pár meggyilkolása.**

II. csoport: Csakis 18 éven felüliek tekinthetik meg. **Minden pénteken kizárólag a nők részére tartatik fenn.** A tárlat első része azonban bárki által mindenkor megtekinthető. Tartalmazza az anatómiai präparátumokat elismert művészies kivitelben.

Nyitva naponta reggel 9 órától este 10-ig.

Belépti díj: személyenként **30 f.**, 10 éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé **20 fillér.**

Fényképező gépek, lemezek, filmek, előhívó és rögzítők, aranyfürdők, cartonok **dus választékban gyári áron** **részletfizetésre is kaphatók**

BORSOS KATÁNÁL
DEBRECZEN, városház épület.

Tanítás és sötétkamara használata **díjtalan.**

A legnagyobb vállalat a látványosságban **össze nem tévesztendő hasonló utáztatokkal.**

Saját felvétel és saját vetítógép. **Először látható: Debreczenben, a Vásártéren** **csak pár napig mindennap a**

BIOSKOP

egy javított és kitűnően átdolgozott

Kinematográf.

E készülék Párisban az 1900. évben a Grand Prix-vel lett kitüntetve. 500 lámpafényvel. 6 ivlámpával van kivilágítva; e vállalat 5 hónapig Berlinben, 6 hónapig Triesztben, 6 hónapig Grácban, 6 hónapig Budapesten stb. nagyobb városban óriási feltűnést keltett. Allandó szerződése Budapesten. Naponta új képek az orosz-japán háboruból. Helyárak: Zártszék 80 fill., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 30 fill. Iskolák és egyletek tömeges megjelenései tekintetbe vétetnek és kedvező belépti-díjban részesülnek. Előadások naponta este 7, 8, 9 órakor. Vasárnap- és ünnepnap 3 órától óránként. Villanyvillágítás saját 20 lóerejű gőzgépével.

Műsor:

Agusztus 11. 1. Pillantás a kuleslyukon. 2. Szerelmi vallomás a mosókonyhában. 3. Lopin The Leop' az életveszélyes biciklizés. 4. Pacante tánczok. 5. Gróf Waldersé tem. Hannoverban. 6. Frank féle akrobaták. 7. Kaland a cukrászdában. 8. Egy kártyajátékos élete és végzete (180 méter.) 9. A tavasz tündérnöje. 10. Csodálatos hajnövesztő. 11. A borbély bosszúja. 12. Bababazár. 13. Egy különös elbeszélés. 14. Deák pénz nélkül.

Napi műsor végén minden nap az orosz-japán háboruból két képlet lesz bemutatva.

Minden hétfőn és pénteken este 9 órakor előadás csak urak részére. Ezen előadáson Dojen tanár operáció műtétei lesznek bemutatva és ezen az előadáson csakis felnőtt férfiak vehetnek részt, mérsékeltlen felemelt helyárrakkal.

A kinematográf egy fonográffal van összekapcsolva, mely a leghiresebb énekesek és énekesnők dalait és híres komikusok kupléit adja elő. Ezen élő mozgófényképek a közönség legnagyobb érdeklődését és figyelmét kérdemlik.

Miután ezen vállalat a legmodernebb stílusban ven berendezve és főtörekvésem a legújabb és legtökéletesebb ujdonságokat hozni, mely ujdonságok a mai napi műsorral bemutatattak. — Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

Narten György,

tulajdonos.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontúl minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

A volt Vadász Emil féle szálló telep 600 négyszögöles, parcelláinként eladó. Értekezhetni Szedlák Józseffel az Átkosföldi szálló telepen. Telefon szám 192.

Elköltözés miatt eladó 4 szoba és konyha, finom alig használt berendezése. Czim a kiadóban.

Két szép, teljesen új íróasztal olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jó karban levő zongora jutányosan eladó. Baross-utca 10.

Rákóczi- és Kuruczokról című füzet 20 fillér leszállított árban kapható a kiadóhivatalban.

Építkezésből kimaradt 2 pár vasajtó olcsón eladó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Eladó birtok és szeszgyár. Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hektoliter termelés és hektoliterenként 10 korona refectióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel eladó. — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

Külön bejárata, csinosan butorozott szoba egy vagy két ur részére kiadó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Barnum & Bailey

hetes szépség csoportja is Töröktől Kun-féle **Matild** szépítő szereket használ, mert a **Matild arczkenőcs krém** a legjobb az összes hirdetett szépítőek között, leveszik ezek a legvastagabb szeplőt, májfoltot vagy bármilyen más bőrcsunyaságot az arczról, a szerárát minden csürés csavarás nélkül visszahozza a czim: **KUN** gyógyszerész párisi laboratorie cosmetique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapest.) Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerészében.

Háromszori bekenésre megszabadul kellemetlen lábizzadásától. Egy korona ellenében (tiz levéljegy) bérmentve küldi Riesz, Halas.

Gép- és malom tulajdonosok és szakiparosok figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy műhelyemet kibővítettem és több új géppel is felszereltem, többek közt

Vasasztorga- és vasgyalu géppel

eddig ez utóbbinak Hajdumegye közönsége nagy hiányát érezte, mert minden csekély munkát Bpestre kellett küldeni gyalulás végett.

Továbbá elvállalok mindenféle **gép-részek** ujonnan készítését vagy javítását, **szerszámgépek** készítését.

Ajánlom új találmányu és szabadalmazott vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtóimat és szőlőzúzóimat

mely az eddigieket teljesen felülmulja.

A borsajtó **fatányérral** van ellátva, úgy hogy a musli vasrészekkel nem érintkezik s ez által a bor későbbi megfeketedése megállódik. A törkölyt egy darabban lehet kivenni.

Raktáron minden nagyság nagy választékban.

Elvállalt munkát felelősség mellett pontosan és a lehető **legolcsóbb árban** teljesítek.

Szives pártfogást kérek, tisztelettel **PREIZLER MÓR**

műlakatos és gépjavitó műhelye
DEBRECZEN, Deák Ferencz-utca 22.

Virágüzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **piacz-utca 59. sz. a.** 10 év óta fennálló

virágkereskedésemet

építkezés miatt **augusztus hó 1-én piacz-utca 69. szám alá,** a kereskedelmi és iparkamara házába, a „Frohner“-szálloda mellé helyezem át.

Amidőn az eddigi szives pártfogást megköszönöm, kérem b. támogatásukat új helyiségemben is.

Teljes tisztelettel

Janatka Alajos

műkertész.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy saját termésű **székelyhidi boraim** árusításával saját házamban levő

Köröskényi Antal

fűszer-, bor-, és csemege kereskedőt biztam meg, ahol tisztán kezelve hordó és liter számra a legjutányosabb árban kapható.

Azonkívül árusítja a **Győrffy Aladár** ur borait és több más faj borokat 24 krtól feljebb.

Tóth Sándor

bortermelő

Hunyadi-utca 26. szám.

!! Méreg nélküli mázoló festék !!
Ólommérgezés elleni védelem!

„LITHOPONE“

az egyedüli pótszer a mérges, veszélyes ólom festékhez; a munkást a rettenetes ólombetegségtől megóvjaa, a munkaadónak pedig megtartja a személyzetet egészségben és munkakedvben és épen olyan **szép és tartós** mázolást eredményez mint az ólomfesték. **Olcsóbb** mint minden mázoló festék és bármilyen fedő színben szállítható.

Különlegességek: **hidszürke** } mázolásra kész
gépvrös } megtörve.

Festékek a vasiparnak.

Kapható az állam minden festéküzletében.

Védjegy

Kérjünk hordókat kizárólag bevezetett védjeggyel és cégbélyegzővel.

Védjegy

Lithopone- und chemische Fabrik: Kasern bei Salzburg.

Bureau: Wien, I. Wallnerstrasse Nr. 11.

A Maradék Áruház olcsó árakban utólérhetetlen.

Mindenkit kellemesen érint az a szépen összeválogatott rőfös- és rövidáru raktár a mi a „**Maradék Áruházban**“ van.

De különösen most **fehér és színes batisztokban, delaine, cretonok, divatos csipkék és hozzávalókban** felülmulhatatlan a raktár.

Paplanokban meglepő szép választék.
1 méter Taft selyem 49 kr.
MARADÉK ÁRUHÁZ

Ranunkel-ház, Bika szálloda mellett, szembe a Tisza palotával.